

CSIKI HIRLAP

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyed évre 2 K. A hirdetésekért öleső díj szerint számíljuk. — Egyes szám ára 20 fillér.

—: Megjelenik minden szombaton. —:

Főszerkesztő:

PÁL GÁBOR

ny. főigazgató.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. GÁL JÓZSEF

üggyéd.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Dr. Gál József ügyvéd irodája, hová a közlemények, hirdetések és az előfizetési díjak küldendők.

Kéziratokat nem adunk vissza. — Nyilttér sora 20 fillér

A heregprimás lemondása.

Vaszary Kolos, Magyarország biboros hercegprimása — mint már említettük, — a mult hetekben lemondott magas méltóságáról, ami nagy esemény-számba megy. Megilletődést keltett az ország első főpapjának ez az elhatározása országszerte, mert a lemondás, amely voltaképpen lemondás, azt a meglöbbszített tényt írta elénk, hogy a mai törvénytörő hatalom belevonja a legelső magyar egyházi méltóságok birtokát is korrupt politikájának legyvertárába.

Jól emlékezünk még arra az időre, amikor a pannonhalmi főpapból Magyarország hercegprimása lett. Az ország akkor a fejlődés törvényeinek megfelelően rendezte a lelkiismereti szabadság és egyenlőség bizonyos intézményeit s kellett, hogy a katolikus egyház élére olyan férfi kerüljön, aki nem páncélozza fel a vigasztalás és béke terjesztésére hivatott igéket. Alig leplezett ellenszenv, alig elfojtott harag fogadta már akkor a visszavonult, a hozzáférhetetlen egyszerűségű szerzetest azok részéről, akik számára az egyházi méltóság is lépcsőfok, világi disz, harci pozíció. Csendes püspöki palotában, neszfogó függönyök mögött a krisztusi szeretettel és egyenlőséggel nehezen összeegyeztethető szavak hangzottak el s természetes, hogy egy és más ki is szívárgott az indulatok e megnyilatkozásából. Az évek azonban teltek és a trónuson ott ült beteg testtel, de acélos lélekkel az agg főpap változatlan, más hitűeknek, más láborban levőknek is egyaránt imponáló fenségben.

Ki és mi érhet fel a szerzetesi alázatosság és a lélek uralkodói szárnyalása párosulásának e magasságáig? Az emberi indulatok felértek, feljutottak. Az érzések elfojtottan ugyan, de tovább éltek, mint a taplóban a tűz. Megváltoz-

tak részben az emberek is, de kapott viszont új erősítést a lábor, amely az esztergomi barát-érsekkel kinevezése pillanatától kezdve szembehelyezkedett. És ma, két évtizeddel azután, — hogy kinevezték — ez a lábor győzött. A hófehér aggyastyan leszáll a trónusról. Isten áhítatos szolgálja volt egész életében. Szerzetes volt. Tudjuk tehát, hogy nincs lelkében a keserűségnek halvány árnya sem. Az Ur szolgálja megy, ahová az Ur küldi s az események láncolatát csak úgy tekintti, mint az égi rendeltetés megnyilvánulását.

A heregprimás lemondásával együtt nyilvánosságra jutott az a tény is, hogy Vaszary Kolos utóda Csernoch János kalocsai érsek lesz. A legújabb hírek ugyan is azt erősítik meg. Mig Vaszary Kolos inkarnációja volt a napi politika áramlatai számára teljesen hozzáférhetetlen egyházi férfinak, az utód, a mostani kalocsai érsek, már ebbe a méltóságába is a közvetlen politikai küzdelmeken és konjunkturákon keresztül jutott.

Csernoch János azok közé tartozik, akik ezt a mai kormányrendszert lekötelezték. A főrendiház ama nevezetes június tizenötödikei ülésén, amelyen a kormányzat a képviselőházban törvénytelenül keresztülerőszakolt véderőjavaslatait tárgyalta, a kalocsai érsek volt az, aki főpapi talárja egész tekintélyét nem átalította harcba vinni egy alkotmánytörő, fegyverekkel, vérrrel dolgozó rendszer etikai igazolására. Miután a Kuria másodelnöke az erőszak jogi alapját igyekezett biztosítani, a főpap mintegy azt demonstrálta, hogy az egyház is abszolválja a bűnösököt s nem kell, hogy nyugtalanodjunk annak lelkiismerete sem, aki majd helybe hagyja az így létrejött törvényeket.

Az igazság és a lélek főpapjai állottak fel a törvénytörő veszélyben forgó rendszerének védelmére. Most a revanche-on a sor. Most ez

a rendszer jutalommal adózik. Az erőszak jogbölcséletének megszerkesztője a főrendiház alelnöke lett. A parlamenti rombolás hőseinek gyóntatója pedig rohamléptekben halad a heregprimási trónus felé. Ez a likvidálás ideje. — Kiki megkapja a magáét, cselekedete, érdeme szerint. Tisztán látjuk, mi történik s nem fakedünk ki kétségbeesett sopánkodásba. Mi mást is várhattunk volna? A félelmes züllésnek ez csupán egy szimptomája. Osztogatás van itt az egész vonalon, romlás és süllyedés, amely addig fog tartani, míg szét nem málik, míg el nem pusztul az erkölcsstelenségnek ez a rendszere. Szóval január elsejével Magyarországnak új heregprimása lesz.

Mintia szellem-alakot látnánk, mikor e visszarettentő szenvedélyek fölött megpillantjuk a palotájából kilépő főpap fehér alakját. A zavaros áradat az ő szentélyéig akart behatolni, ő tehát távozik. — De jöjjön helyébe bárki: vele elment a békén az igazság is és igazság híján, — ha van még hatalmuk magasabb erőnek, nem lehet messze minden nagy, szent és tiszta megrontóinak csufos bukása.

A virilisek névjegyzéke.

Az igazoló választmány e hó 16-án tartott újra ülést, a melyen a szabályszerű hirdetési idő letelte után megállapította a legtöbb adófizetők 1913. évi általános névjegyzékét. A virilisek névjegyzéke itt következik:

1. Márton Lajos id. birtokos, Gyergyószentmiklós 9048 kor. 52 fill. 2. Melik István birtokos, Remete 3417 kor. 17 fill. 3. Dobal Antal kereskedő, Gyimesközéplek 1904 kor. 65 fill. 4. Smilovics Zelig kereskedő, Gyergyóholló 1879 kor. 20 fill. 5. Merza Vilmos kereskedő, Gyergyószentmiklós 1689 kor. 30 fill. (kamarai tag). 6. Gyalóky Sándor főispán, Csikszereida 1547 kor. 20 fill. (bírói oklevél). 7. Dr. Ujlalussy Jenő polgármester, Csikszereida 1312 kor. 38 fill. (tudori

A „CSIKI HIRLAP” TÁRCÁJA.

LEVÉL.

Szinte halványabb tollvonással, megemlített levelednek sora — könnyű galambszárnyon érkező hírei között — soha meg nem rezzenő, gyönyörű betűvetéssel:

... Rendkívül sok a dolgom... Három-négy felolvasás vár rám a közelben s azonkívül a sok szerkesztői dolgom, cikkek, tárcák a lapoknak, melynek belső munkatársa vagyok! Különben — a nagy lexikon révén a napokban kerültem be a hallhatatlanságba...

Erről, a felhőket járó királyi sasunk büszke rüptére méltó hírről csak ennyit.

Már a következő soraid gyorsabb liktötést könnyebb fajsúlyu dolgok.

Értelek. A gondolatok, álmok, nagy célok meseországú követelő, önző hatalomság: még arra sem enged időt kiválasztott pappojének, hogy bepillant-hasson a csodatükörbe, megnezi a fejére tűzött laberügüt.

Te elhunasz, tovarüppensz o hir fölött, az igazán nagyok, a diesfényre méltók ántudatos egyszerűségével, de én megállók itt, ozeknél a soroknál.

Leveledet ölemben öjve ölmélázom... gondolataimmal ölközöm itt: jól esik ettől a hírtől nekilendült belodan asszonyi szívem dobogását hallgatni!

Ea szerettem volna mellett törönni kicsi szobád falai között: szerettem volna néma megilletődéssel megszorítani munkás jobbjaid, aztán csendes-

halkan odaiülni melléd és lábán egő, csillogó tekintettel kérni, esdokolni: szólj, beszélj! Mond el hitvallásodat, mely nem engedte meg, hogy mindig magasabbra szálló szárnyaid utközben el ne fúradjanak. vissza no térjenek, hogy az önmagad keresésének és megtalálásának küzdelmében, a kicsinyek, a törpek, a rosszakaratokra veszőfutása között, tövöväzo lépteid hamis utra ne vezéreljenek?

Megértő, néma, áhítattal hallgattam volna minden szavadat, ha szóllsz vala hozzám! Munkás otthonodnak elvárásod, büvös magányában, hol a lélek ömelt magának királyi trónusát, az éjféli óráknak lélek, jár, szellemkísértő csöndjében, szavaid molenél talán újra fellobbant volna az a fényugár lökombon: ideálizmusomnak színe, vesztett ragyogása, mely néha néha mintha kínlóvában volna, de amelynek végső lobbanása egyszerűben kioltana földi életemnek parányi mécsvilágát is.

Szavadunk lágy csengésével beszélj hozzám, nyugtass meg: van-e értelme az ideálizmus töviskoszoruját homlokunkon viselni? ér-e valamit gyorsan ölgő életünknek isteni szikráját egő lobogásiban tartani, magásra feleslegű sugárzásban szítani, hogy izzó kohójából mindannyiszor újabb fénylobbanjon fol a mások örömeire, gyönyörűségére!!!? A mások boldogulásiért!

Te, akiknek minden szívverése, gondolat és érzés világa egy egész külön világot élél át, ki a körülöttd megnyilatkozó szépségeket csupán azért szivó, köpölközöléséged színes tükörében meglátványozva visszazugározzok, mint eszmeter, szó vagy csökövedet

átömeg életének szürke utjára, ki a Muza csókjaival ihletett lényos álmaidnak költészetét, meleg asz szonyi szivodnok drága kincseit egy apostoli munkásság, az emberiséget megváltó nemes nagy célnak oltárára helyezted el; mondd meg nekem: nyujt-e boldogságot az ölső baberág, melyet szent és fontos munkádért most a homlokodra tűztek?

Megadja-o a dicsőségnek utadra votódott glórius sugárzása, a békés, boldog, csendes harmoniát?

És soha, soha nem jutott eszedbe, a váratlanul reánkboruló névtelen szomorusság csüggedt perceiben, a csendnek fárasztó némaságában — kísértő csábításul — hogy a míg To oda borulsz irónszatol fölé s gondolat-gondolatra tormelsz s egy jobb, nemesobb, igazobb kornak áthidalásához hordod alkotó es teremto eröd legjavát kifáradt, roskadozó testodnek liuzadozó szavát örös igába hajtva, mondd: hson nem jutott eszedbe, hogy ezalatt künn a nagyvilágban kacagnak az emberek, edes boldogságokat suttognak egymásnak s gondolatok, álmok, törekvések nélkül sietnek élni; élni, élni! az életnek minden kínálkozó pillanatával??

Mi szegény bohó álmodozók, mi szegény rajongó idealisták, kik egy lokizárdhetetlen hatalmas isteni kényeszer parancsaszavára, ajkunkon tiszta dalok gyönyövére, el nem mondott mesék roskató csüggyával közeledünk hozzájuk, a nagy ömög kiögett, fáradt közömbös lelkehez, mivel vagyunk többek a tiündermok elvárásait, jól ismert alkjainál?

Körülöttük nyüzög az élet; torlódnak az emberek s a szegény tiündermeknek koldus rongyjaikban, szorvedve, fájdalom közölt kell lo eljek napjainkat, míg

oklevél) 8. Szacsay Imre kir. járásbíró, Csikszereda 1291 kor. 44 fill. (bírói oklevél) 9. Cseh István hentes, Csikszereda 1190 kor. 87 fill. 10. Bogdán István tak. pénzt. igazgató, Gyergyószentmiklós 1157 kor. 63 fill. 11. Vákar P. Arthur lapszerkesztő, Gyergyószentmiklós 1103 kor. 96 fill. (lapszerkesztői) 12. Dr. Balázs Elek ügyvéd, Gyergyószentmiklós 1096 kor. 40 fill. (ügyvédi oklevél) 13. Lázár Miklós birtokos, Csiklápocsa 1048 kor. 32 fill. 14. Becze Antal ügyvéd, Csikszereda 1036 kor. 10 fill. (ügyvédi oklevél) 15. Dr. Fejér Mihály ügyvéd, Gyergyószentmiklós 1034 kor. 66 fill. (ügyvédi oklevél) 16. Mányra Kriszta kereskedő, Csikrákos 965 kor. 58 fill. 17. Csiky Dénes ügyvéd, Gyergyószentmiklós 950 kor. 62 fill. (ügyvédi oklevél) 18. Dr. Szathmári István gyógyszerész, Ditró 943 kor. 80 fill. (gyógyszerési oklevél) 19. Dr. Tauber József ügyvéd, Csikszereda 925 kor. 84 fill. (ügyvédi oklevél) 20. Vákar László kereskedő, Gyergyószentmiklós 925 kor. 28 fill. 21. Lányi Nándor vállalkozó, Csiklápocsa 911 kor. 70 fill. 22. Kopacz Lukács birtokos, Gyergyószentmiklós 929 kor. 16 fill. 23. Dr. Zakariás Manó ügyvéd, Csikszereda 895 kor. 18 fill. 24. Id. Gál József bankigazgató, Csikszereda 875 kor. 87 fill. 25. Mikó Bálint ny. főispán, Zsögöd 873 kor. 25 fill. 26. Dr. Szántó Samu ügyvéd, Csikszereda 868 kor. (ügyvédi oklevél) 27. Dr. Gál József ügyvéd, Csikszereda 866 kor. 98 fill. (ügyvédi oklevél) 28. Szentes Gergely kereskedő, Csikszereda 857 kor. 46 fill. 29. Agoston Ágoston kereskedő, Csomafalva 839 kor. 50 fill. 30. Szébeni Péter kereskedő, Szépvíz 828 kor. 55 fill. 31. Takó János főesperes, Ditró 817 kor. (telkészi oklevél) 32. Dr. Veress Sándor várm. főorvos, Csikszereda 815 kor. 40 fill. (orvosi oklevél) 33. Vákar Lukács kereskedő, Gy.-szentmiklós 804 kor. 31 fill. 34. Ifj. Tódor Antal bankigazgató, Gy.-tölgyes 800 kor. 96 fill. 35. Lázár János kereskedő, Gyergyószentmiklós 789 kor. 36 fill. 36. Dr. Miklósi Viktor ügyvéd, Gyergyószentmiklós 764 kor. 98 fill. (ügyvédi oklevél) 37. Korhuj Miklós gyógyszerész, Gyergyószentmiklós 758 kor. 10 fill. (gyógyszerési oklevél) 38. Kiss Sándor építész, Gyergyószentmiklós 752 kor. 5 fill. 39. Bálint Lajos főesperes, Várdoltalva 749 kor. 10 fill. (telkészi oklevél) 40. Dr. Daradics Félix ügyvéd, Csikszereda 744 kor. 90 fill. (ügyvédi oklevél) 41. Dobál Gergely kereskedő, Gyimesfőlök 735 kor. 43 fill. 42. Dr. Fodor Antal kir. közjegyző, Csikszereda 734 kor. 32 fill. (ügyvédi oklevél) 43. Pál Sándor hentes, Gy.-szentmiklós 726 kor. 58 fill. 44. Orban János gyógyszerész, Csikszereda 704 kor. 38 fill. (gyógyszerési oklevél) 45. Fejér János kereskedő, Szépvíz 694 kor. 13 fill. 46. Dr. Fejér Antal ügyvéd, Csikszereda 686 kor. 20 fill. (ügyvédi oklevél) 47. Dr. Bocskor Béla ügyvéd, Csikszereda 684 kor. 80 fill. 48. Dr. Szini János orvos, Szarhely 682 kor. 52 fill. (orvosi oklevél) 49. T. Nagy Imre birtokos, Csikszereda 675 kor. 12 fill. (lapszerkesztői) 50. Dr. Sándor László áll. rend. tanácsos, Budapest 666 kor. 90 fill. (tudori oklevél) 51. Zakariás István kereskedő, Gyimesbükk 663 kor. 76 fill. 52. Jánósy Márton kereskedő, Gy.-újfalva 661 kor. 61 fill. 53. Potoczki Pál kereskedő, Csikszereda 657 kor. 20 fill. (kamari tag) 54. Jakabfi B. Miklós kereskedő, Gy.-újfalva 644 kor. 12 fill. 55. Szébeni Gerő kir. j. bíró Gy.-szentmiklós 642 kor. 08 fill. (bírói oklevél) 56. Ifj. Gál Ferenc sörgyáros, Csikszereda 635 kor. 20 fill. 57. Krausz Mihály keres-

kedő, Csikszentdomokos 634 kor. 79 fill. 58. Dr. Szilágy Tibor főispáni titkár, Csikszereda 628 kor. (tudori oklevél) 59. Avéd János kereskedő, Gy.-állfalva 617 kor. 38 fill. 60. Dr. Titscher Ede ügyvéd, Gy.-szentmiklós 615 kor. 76 fill. (ügyvédi oklevél) 61. Romfalvi János sörgyáros, Gyergyószentmiklós 614 kor. 77 fill. 62. Dr. László Dezso ügyvéd, Gyergyószent-612 kor. 94 fill. (ügyvédi oklevél) 63. Dr. Csizser Miklós járásorvos, Csikszentmárton 612 kor. 66 fill. (orvosi oklevél) 64. Jakab Gyula Lajosé kereskedő, Csikszereda 611 kor. 08 fill. 65. Dr. Kovács Gyárlás ügyvéd, Csikszereda 610 kor. 92 fill. (ügyvédi oklevél) 66. Szilágyi József vendéglős, Gy.-szentmiklós 601 kor. 80 fill. 67. Dr. Csedő Andrási ügyvéd Csikszereda 596 kor. (ügyvédi oklevél) 68. Sándori Mihály nyomdász, Gy.-szentmiklós 591 kor. 95 fill. 69. Szopos Elek kereskedő, Csikszereda 589 kor. 55 fill. 70. Dr. Paál Gábor ügyvéd, Csikszereda 585 kor. 92 fill. (ügyvédi oklevél) 71. Elthes Zsigmond ügyvéd, Csikszereda 582 kor. 22 fill. (ügyvédi oklevél) 72. Bocsannczi János kereskedő, Gy.-szentmiklós 581 kor. 90 fill. 73. Dr. Vámos Nándor ügyvéd, Gyergyószentmiklós 575 kor. 84 fill. (ügyvédi oklevél) 74. Fejér Miklós kereskedő, Szépvíz 572 kor. 21 fill. 75. Simon Márton kereskedő, Gyergyóbecsk 570 kor. 74 fill. 76. Gáboši Dénes plebános, Csikszentmihály 570 kor. (telkészi oklevél) 77. Vákar Lajos kereskedő, Csikszereda 569 kor. 60 fill. 78. Török Ferenc plebános, Csomafalva 568 kor. 42 fill. (telkészi oklevél) 79. Kovács Simon birtokos, Borzsova 566 kor. 42 fill. 80. Landau Zsigmond kereskedő, Csikszentsimon 555 K 62 fill. 81. Sándor Gergely birtokos, Csikszentimre 553 kor. 57 fill. 82. Ifj. Deák György birtokos, Szépvíz 550 kor. 43 fill. 83. Dr. Dobribán Antal járásorvos, Gy.-szentmiklós 544 kor. 40 fill. (orvosi oklevél) 84. Jerzsák János kir. törvsn. bíró, Csikszereda 540 kor. (bírói oklevél) 85. Incze Domokos plebános Csikszentgyörgy 538 kor. 40 fill. (telkészi oklevél) 86. Kladek István vállalkozó, Ditró 529 kor. 60 fill. 87. Pál Gábor nyug. főgimn. igazg. Várdoltalva 527 kor. 60 fill. (tanári oklevél) 88. Dr. Grósz Tivadar közjegyző, Gy.-szentmiklós 527 kor. 60 fill. (ügyvédi oklevél) 89. Ifj. Márton Lajos birtokos, Gy.-szentmiklós 526 kor. 82 fill. 90. Dr. Tódor Béla ügyvéd, Gy.-szentmiklós 526 kor. (ügyvédi oklevél) 91. Nagy János (Blánka) kereskedő, Gyimesbükk 521 kor. 87 fill. 92. Dr. Márton Venczel ügyvéd, Gy.-szentmiklós 509 kor. 60 fill. (ügyvédi oklevél) 93. Antal Domokos vállalkozó, Szépvíz 500 kor. 99 fill. 94. Dr. Nagy Jenő ügyvéd, Csikszentmárton 498 kor. 76 fill. (ügyvédi oklevél) 95. Rács Béla kereskedő, Karcfalva 496 kor. 79 fill. 96. Fejér Sándor alispán, Csikszereda 493 kor. 61 fill. 97. Szabó György plebános, Gy.-szentmiklós 486 kor. 44 fill. (telkészi oklevél) 98. Dr. Imecs János ügyvéd, Csikszereda 480 kor. 64 fill. (ügyvédi oklevél) 99. Kovács Lajos törvsn. bíró, Csikszereda 477 kor. 60 fill. (bírói oklevél) 100. Czáká Béla hentes, Csikszereda 470 kor. 57 fill. 101. Dr. Cikó István ügyvéd Gy.-szentmiklós 465 kor. 84 fill. (ügyvédi oklevél) 102. Gözsy Árpád gyógyszerész, Csikszereda 462 kor. 82 fill. (gyógyszerési oklevél) 103. Ribický Ferenc kir. törvsn. elnök, Csikszereda 459 kor. (bírói oklevél) — 104. Demény Ferenc kir. törvsn. bíró, Csikszereda 459 kor. (bírói oklevél). 105. Keresztes István kereskedő, Ditró 458 kor. 97 fill. 106. Dr. Kovács Albert ügyvéd, Csikszereda 458 kor. 56 fill. (ügyvédi oklevél). 107. Dolbreán Agoston kereskedő, Gy.-tölgyes 457 kor. 76 fill. 108. Dr. Ady Endre ügyvéd, Csikszentmárton 451 kor. 06 fill. (ügyvédi oklevél) 109. Dr. Novák Albert ügyvéd, Gy.-szentmiklós 447 kor. 42 fill. (ügyvédi oklevél) 110. Karácson János mészáros Gyergyószentmiklós 433 kor. 40 fill. 111. Novák Béla iparos Gy.-remete 433 kor. 40 fill. 112. Száva Kriszta kereskedő, Madaras 431 kor. 98 fill. 113. Tróhá József kereskedő, Csikszereda 431 kor. 61 fill. 114. Dr. Nagy Béni ügyvéd, Csikszereda 426 kor. 64 fill. — (ügyvédi oklevél). — 115. Id. Száva István kereskedő, Ditró 422 kor. 42 fill. 116. Id. Dávid Ignác birtokos Csikszereda 416 kor. 74 fill. 117. Helvig János vendéglős, Csikszereda 414 kor. 99 fill. Üresedés esetén behívandó tagok: 1. Friedlander Emil kereskedő, Gyimesközéplek 414 kor. 10 fill. 2. Smilovics Igic kereskedő, Holló 409 kor. 88 fill. 3. Nikulesku Aurél vörhivatali tisztv. Gy.-tölgyes 409 kor. 11 fill. 4. Veress Elek kereskedő, Csikszereda 405 kor. 5 Szathmári Béla okleveles gazdász Ditró 405 kor. (gazdasági oklevél).

Az igazoló választmány heves alkalmával egyik laptrésünk: a „Székelység” heves kirohanást intéz — de nem azok ellen — a kik az igazoló választmány élének napját kihirdetni elmulasztották, hanem azok ellen, akik a szabályszerű időben a bizottság ülésének határnapját megelőzően, törvényadta joguknál fogva adójuk kétszeres becsapásánál érték, s így az 1913. évi névjegyzékbe felvételtek.

Laptrésünk nem hallatta szavát akkor, a midőn dr. Tódor Béla e lap hasábjain szóltat fel az idejű névjegyzékből történt törőrlés ellen, holott akkor

az eljáró hatóságok ellen éles kritika nyilvánult meg; fellemeli a szavát azonban most, a mikor mulasztásról ismét csak a hatóságok részéről lehet szó, s utni akarja azokat, akik tisztességes kereszmenyük után kirott és tényleg befizettei add után élvezni akarják azt az előnyöket, amelyet tekintet nélkül arra, — hogy milyen politikai párthoz tartoznak, nekik a törvény nyújt.

A közélet tisztasága felett örökös kötelessége minden lapnak, de ezt a kötelességet teljesítse minden személyre való tekintet nélkül, mert nincs igazságtalanabb dolog, ha valaki a nyilvánosság nevében — a köz nevében jár el, s bizonyos szempontok tekintetbe vétele mellett kivételeket tesz.

Íde iktatjuk a legkompetensebb személynek: Szász Lajos igazoló választmányi elnöknek a „Székelység” cikkére vonatkozó nyilatkozatát:

„A várnegyei igazoló választmány eljárásáról a „Székelység” legutóbbi számában lerde világításu közlemény jelent meg. A választmány eljárásának előzményei és indokai annyira ismeretekesek, a várnegye érdeklődő közönsége előtt, hogy azt azon testhezálló kis újság eme közleménye elhomályosítani nem képes, ha mégis akadna olyan érdeklődő, aki a részletekkel nem ismerős, sziveskedjék egész bizalommal Szász Lajos választmányi elnök és dr. Gaál Endre választmányi előadó urakhoz fordulni, kik együtt szivesen adnak kelő felvilágosításokat. — Külön-külön adott információ nem lenne teljesen hiteles. Szász Lajos s. k. ig. vál. elnök.”

Tanulmányozzuk a gyermekeket.

A gyermekek századában élünk. Lelkesedünk, áldozatokat hozunk értük s tesszük mindezt abban a reményben, hogy így tan sikerül egy egészségesebb s jobb társadalom alapját lerakni. — De hiába való minden lelkesülés és anyagi áldozat, ha helyes és céltudatos munkát nem végzünk ily irányban. — A munkát már megkezdtük s csakhamar arra az eredményre jutottunk, hogy eszményeinket csak gyermekek megismerésének útján tudjuk megvalósítani, — mert miként a gyenge, vadhajlásból is csak az a kertész tud pompázni, nemes rózsát varázsolni, ki a virágok fejlődésének minden titkát ismeri; ugy a könyvnyen hajlítható gyermekből is csak az nevelhet igazi kultur embert, ki a gyermeki lélek rejtelmeibe a gyermek minden cselekedetének indító okát látszó szemeivel tekint be s a fejlődés utait ismerő bölcseséggel irányítja a gyermek sorsát. Az eddigi nevelői munkánk módjait és tanításnak anyagát filozofusok elmélcikédései teremtették meg a gyermek alapos ismerete nélkül; a mai modern nevelés szerint azonban meg kell ismerünk a gyermeket, hogy megtalálhassuk a nevelés helyes útját.

A gyermek megismerésére irányuló munkásság, a gyermektanulmány (pedológia) egy ifjabb tudományág, melyet népszerűsíteni kell, melyet általánossá, ismertté kell tenni, hogy eredményeit a nevelésben és tanításban felhasználhassa szülő, nevelő, tanító egyaránt.

E tudomány megindító a nyugati államokban az orvosok, kik a gyermek testi fejlődésével foglalkoznak, a pszichológus a gyermek lelki életét vizsgálja, a pedagógus pedig értekesíti ezen eredményeket a nevelésben és tanításban. Tehát e téren találkozik az orvos, a pszichológus és pedagógus, sőt a jogász is, — a gyermekkiróknak is szüksége van a gyermek- és környezettanulmányok ismeretére, hogy a züllött gyermekek életében előforduló bűntények megítélésében helyes utakon haladjon. A gyermekpatronusok és laikus szülők is sok oly kérdésre kapnak feleletet a gyermektanulmányozóktól, melynek ismeretére a javítás helyessége és a jó nevelés érdekében szükségük van.

Látják tehát, hogy korunk realizmusában és önző harcaiban ezen az ösvényen együtt haladhat társadalmunk minden rétege; érezzük, hogy csak a gyermekek érdekében kifejtett tervszerű munka hozhatja meg a zsebb jövőt s a jobb társadalmat. Egyesülünk tehát igaz szeretettel a humanizmus nevében s munkálkodjunk a gyermektanulmányozás szociális és gazdasági eredményeinek reményében. Ismerjük meg a gyermek egyéniségét, fejlődésének törvényszerűségét, hibáit felfogó-képességét, az eszelges abnormis fejlődés okait, a külső körülmények hatását, mert csak így tudjuk a tapasztalt hibákat javítani.

A gyermektanulmányozás három évtizedes munkája már ezideig is sok üdvös eredménnyel járt. A tantervek, az iskolákat ennek alapján igyekeznek reformálni: közelebb hozta a szülőt az iskolához, az orvost a pedagógushoz. A gyermektanulmányozók a helyes nevelést lankadtalan szorgalommal közkincséssé ahajják menti, mert a társadalom minden osztályára szükségük van, hogy a gyermekben rejlő testi-lelki erőt kifejleszthessék.

A gyermektanulmányozást nemcsak különbözőn

eljön a frisszabaddó felismerés, míg eljön számukra — az ló!

Vagy amíg eljön az az Egy, kinek érintésőre, megőrtő szavára megtörtik a fogva tartó varázsnak boszorkányos ereje! . . .

Ez volt az én hitvallásom mind a mai napig, kis levélkédnek megérkezésének örödjég.

Híttem, vallottam és hirdetem, hogy a tisztá lellek idealizmusa áldás a tönegre, de — tőviskoszoru az egyének homlokán.

Számodra eljött az idő s a már megtalált megalapozott életudatod, látrán, erősen haladsz mind előbbre, mind magasabba. Fel van oldva a varáz, már láthatók tündéri valódnak csillgó ékességoi! . . .

Olemben levélkéddeél így melázzattam gondolataimmal s jól esett érezni, hogy új melegség árad szet bensőmben, új fény a felkembem, melynek világos rajogásánál újra hinni kezdem hogy egy fényes alamóvilágban boldog álmodozói, hogy az idealizmus rajongó hűveinek kitőlő világa él, ha számítottén is a nagyhangsú, a világot uráló eszmék trónusáról; de él, vannak hősoi, kik megértő szeretettel szorítják meg kezűnket, ha vándorunkat hozzájuk vezet.

Jól esik tudni, hogy van az életnek napfenyes oldalán egy csendes harmonikus révjpart, hol az ömberiségert dolgozó, az alkotások szent titzében égő apostoloknak levezik a küzdelem tőviskoszoruját s babérágat fonnak helyebe a homloka körül.

Bajtársi szeretettel üdvözöllek te kedves kicsi leány, te a kulturának nagy apostola a hallhatatlanság kapujában!

Wégerné, Földes Anna

művelik, hanem hazánkban is már tíz éves, eredményes multja van s büszkén vállalhatjuk, hogy e téren a külföldi legnagyobb elismerést vívtuk ki.

A magyar gyermektanulmányozás élén a „Magyar Gyermektanulmányi Társaság” áll, mely budapesti nagyarányú működés mellett az ország több városában fiókkörökkel is szervezett.

Magyarországon a gyermektanulmányi mozgalom a társaealom köréből indult ki, eltérőleg a nyugati államoktól, hol kezdetben az orvosok és pszichológusok művelték e tudományt. Nálunk a nevelői gondolkodást a gyermekek megismerése révén a társadalom mindeu osztályához tartozó férfiak és nőkkel alakult társaság igyekszik közulathoz vinni és megkedveltetni. Ha tekintetbe vesszük, hogy a nevelés nemcsak a pedagógus, hanem nagyon sok más tényező is irányítja; akkor teljesen érthető, sőt kívánatos, hogy a gyermekek megismerésének módjait és a helyes nevelés útjait a nagy társadalom is megismerje.

Komoly, tudományos munkássága mellett ezt a célt is maga elé tűzte a Magyar Gyermektanulmányi Társaság. A társaság csakhamar megnyerte a közöki minisztérium, az államkormány és a főváros erkölcsi és anyagi támogatását.

Ezek segítségével kísérleti, adatgyűjtő s paedagogiai szakosztályokat létesített a gyermektanulmányi kutatók cséjára.

A társaság tudományos népszerű előadásokat rendez az ország fővárosában s időnkint vidéken is nagyközönség számára.

A „Magyar Gyermektanulmányi Társaság” megalakította a világ első és egyetlen gyermektanulmányi muzeumát, hol a magyar gyermek testi-lelki életét fejlődésében is feltűntető tárgyakat, statisztikai s gyermektanulmányi adatokat és eredményeket gyűjtöttek össze.

A gyermektanulmányozás intenzív és eredményes művelése másrészt az egész ország társadalmának együttműködése szükségesége teite, hogy vidéken is keletkezzenek gyermektanulmányi fiókkörök. Minden olyan városban hol a kulturintézmények és a tagok száma biztosítja a kör működését, örömmel támogatja a központ a megalakítás mozgalmát. A fiókköröknek anyagi kiadásokról gondoskodniuk nem kell, mert felmerülő költségeiket a központ fedezi.

Ma már több városban működnek fiókkörök s igazán kívánatos lenne a jövő nemzedék érdekében, ha minél több helyen létesülnének újjak.

Az ország minden részében kell foglalkozni a gyermekekkel, hogy a magyar gyermek testi-lelki életének fejlődését megismerhessük és, hogy ezáltal a magyar nevelés helyes útját megtaláljuk.

A vidéki társadalom bizonyára részt vesz ebben a munkában s készséggel tesz bizonyosadot arról, hogy a vidék is tud lelkesen munkálkodni a kulturális fejlődés egy szebb jövő s egy jobb társadalom érdekében.

Kamarai közgyűlés.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara folyó hó 13-án d. u. 3 órakor kezdve rendes teljes ülést tartott saját gyűlés termében Tauszik B. Hugó kir. tanácsos elnök vezetésével.

Napirend előtt jóváhagyó tudomásul vették, hogy az elnökség Lánzy Leót a budapesti kamarai elnökét v. b. t. tanácsossá történt kinevezése alkalmából meleg hangú átiratban üdvözölte. Az Országos Közlekedési Tanács tagjait újabb öt évre ismételtén Tauszik B. Hugó elnököt választották meg.

Megállapították az 1913. évi költségvetést. A rendes és rendkívüli kiadások összessége 50490 kor., a bevételek 50756 kor. főlöszegül mutatkozik 266 kor. fedezetül 5 százalékos illeték szolgál.

László Gyula n. kir. titkár folytatónag bejelentette, hogy az erdélyi inséges gazdasági viszonyokhoz képest a tanonc elhelyezés nagyobb, mint előző években. A Székely Társaságok és más Közmiv. egyesületekben esetről-esetrel jó támogatást talál az elhelyezéshez s így a szegény gyermekekkel valóságos jótékonytárgyat gyakorolhat a kamara. Két székely fiut ezuttal először a nagyszebeni cipész ipari szakiskolába helyezték.

Sz. Szakács Péter titkár a Budapesten okt. 6-án és következő napjain tartott titkári értekezletről számolt be, melyen megalakították a Magyar Vámpolitikai központot. Az elnöki tanácsba beválasztották 4 évi ciklusra a marosvásárhelyi kamara elnököt is. Pártólónag tárgyalta a teljes-ülés tovább a temesvári, zágrábi és nagyváradi társamaraik ipari és kereskedelmi érdekeit érintő javaslatait, Marostordavármegye közönségének azon megkereséséhez azonban,

hogy Erdőszentgyörgy község részére még két új orsz. vásár engedélyeztetésnek nem járult hozzá. Székelyudvarhely város új piaci helypént díj-szabályzatának díjtételeit túlmagasan találta és azok redukálását javasolta. A Marosvásárhely mindkét vasuti állomásának újjáépítése tárgyában beterjesztett elnöki indítványt egyhangulag elfogadta s e tárgyban terjedelmes indokolással feliratot intéz a keresk. kormányhoz, sürgetvén az erre szükségesség összegyűjtésének a jövő évi költségvetésbe való felvételét és a munkálatok gyors végrehajtását.

Szászrégeni érdekeltség kérésére lépéseket tesz a kamara a szászrégeni állomáson egy rakodó vagány építése érdekében mi a város növekedő forgalma miatt már nélkülözhetetlen.

A kamara öt éves ciklusa a jövő évben lejárván, elnök előterjesztésére elhatározta a teljes-ülés, hogy az alkérdések beosztásának módosítása iránt javaslatot terjeszt a keresk. kormány elé. Ezzel a kerületek képviselőlet aránylagosabbá öhajlja tenni.

A Maros szabályozása ügyében az aradi kamara által indított mozgalmhoz lelkes egyhangu határozattal járult hozzá a teljes-ülés, minek — ha várt eredménye lesz, a kamarai kerülete is nagy aldas származik abból.

Több kisebb jelentőségű kérdés elintézése után elnök az ülést berekesztette.

HIRÉK

— **Majláth püspök kitüntetése.** Már említettük, hogy gróf Majláth Károly erdélyi püspök a püspöki karban történo változások alkalmából legfelsőbb világi kitüntetésben fog részesülni. Majláth püspököt az I. osztályú vaskorona-renddel való kitüntetésre terjesztették fel.

— **Esküvő.** Dr. Száva István ügyvéd november 25-én tartja esküvőjét erzsébetvárosi Szentpétery Klárikával.

— **A katolikus autonómia.** A püspöki kar a konferencia alkalmával bizottságot küldött ki az autonómia ügyének tanulmányozására és a kultuszminiszter által már késznek nyilvánított autonómiai törvényjavaslat meg tárgyalására.

— **Elhalasztott alakuló gyűlés.** A csikszeredában alakítandó börgyár alakuló gyűlése december 1-re volt kitűzve. A mint értesülünk az alakuló gyűlés napját bizonytalan időre elnapolták, mert Stodola József miniszteri kiküldött akadályoztatása miatt a gyűlésen részt nem vehet s minthogy nélküle az alapítás keresztül-vihető nem volna, a gyűlés idejét később meghatározandó időre halasztották el.

— **Katalin estély.** A csikszeredai Dal- és zenegyűlet mai nap tartja Katalin-estélyét. A műsor igen nívós lesz, a mi dr. Ujfalusi Jenő egyleti elnök és a tisztkar fáradságot nem ismérő törekvésének az eredménye. A műsor a következő: 1. Nyitány előadja az Egylet zenekara. 2. Felolvas dr. Ujfalusi Jenő polgármester. 3. Vörösmarthy-Horváth: „Késő vágy.” Éneklí az egyesület Dalkara. 4. „Khaos.” Előadja: Harabás Ferenc. 5. „Népdalgyűjtemény.” Játsza az egyesület zenekara. 6. Egy pár rossz viccet mond dr. Kiss Béla. 7. „Hardangeri nászut.” Kjeurullított. Éneklí a Dalkar. 8. Tánc. Az estély védnökségét Demény Ferenc, dr. Fejér Sándor dr. Fodor Antal, Gál József, Gyalóky Sándor, dr. Györgyfal Domokos, Kassay Lajos, Mikó Bálint, Nagy Gyula, Szacsay Imre, Szentpály Gábor, dr. Szilágyi Tibor vállalták el. Az előjelekből következőleg, az estély a legfényesebbek egyikének ígérkezik.

— **Halálozás.** Marosvásárhelyen november hó 20-án elhalt Hary Géza kereskedő, aki ezeltől 15 esztendővel városunkban fényes divalúzletet tartott. Közönségünk nagy része előtt még emlékezetes lesz az ő kedves egyénisége. Folyó hó 22-én helyezték örök nyugalomra örösi részvét mellett.

— **Ünnepély.** A csiksonlyói róm. kath. tanítóképezde tanári testülete és ifjusága f. hó 24-én vasárnap a intézet nagytermében Szent-Cecília védőszentje ünnepeére és Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök ur Önagyméltósága 26 évi papságának emlékére a következő válogatott műsorral, — ünnepséget rendez. Műsor: 1. Nyitány a „Nabukó” című dalműből Verdi-től; előadja az ifjuság. 2. Szent Cecilia. éneklí az ifjuság férfikara. 3. Alkalmi deszdé, tartja Kovács András tanár. 4. Ezüstöltár, Dománffy-tól, előadja az ifjuság ének- és zenekara. 5. Judás, Váradí Arlaltól, szavalja Péli Gyula IV. éves növendék. 6. Itália, tenor és bariton kettős, férfi ének- és zenekarral előadja az ifjuság. 7

Boldog asszony Anyánk! (Ének a Törökvilágból) Tárkányitól szavalja Ráduly Béni IV. éves növendék. 8. Ünnepi induló Dománffy-tól előadja az ifjuság zenekara. A szép programu ünnepelepre felhívjuk közönségünk figyelmét.

— **Sikkasztásért ellélt községi Jegyző.** Több rendbeli sikkasztással vádolt Kelemen György volt csikszentmiklósi körgygyző büntetőügyben szombaton és hétfőn tartotta meg a főtárgyalást a csikszeredai kir. törvényszék büntetőbírósa. A kiterjedt bizonyítási eljárás után a törvényszék 13 rendbeli sikkasztásban mondotta ki bűnösnek Kelemen György vádlottat s ezé 2 és fél évi fegyházzal sújtotta. Vádlott az ítélet ellen felebbezzéssel élt.

— **Husdrágaság.** Hosszu idő óta még mindig tart a sertés-zár, holott sertés-vész nincsen s így a közönség reá van utalva arra, hogy piac hiányában husszükségletét kizárólag a mészárosoktól szerezzék be, kik ezt a helyzetet kihasználva a beszerzési áraknak csaknem kétszeresét veszik a közönségtől. Köztudomásu, hogy ugy a sertés, mint a vágó-marha ára jelentékenyen esett, a hus ára azonban — nem enged. Kézdí-vásárhelyen a sertést elő sulyban kilogrammonként 60—70 fillérért veszik a mészárosok, s itt 1 kor. 80 fillérért árúsitják. A marhahus kilóját pedig 1 kor. 52 fillérért adják, holott beszerzése most felébe se kerül. A közönség teljesen ki van szolgáltatva a mészárosoknak, kik együttesen kartellárakat állapítanak meg. Kellene gondoskodni arról, hogy szövetszeti mészárszék létesüljön, mert így különben egyformán fogyasztjuk a drága húst és az állandó boszankodást.

— **Az erdélyi róm. kath. státus közgyűlése.**

Csütörtökön tartotta Kolozsvárott az erdélyi római katolikus státus évi közgyűlését gr. Majláth Gusztáv püspök elnöklésével. A gyűlést gr. Lázár István alelnök nyitotta meg, akinek intézkedésére küldöttésv hívta meg Majláth püspököt a közgyűlésre. A státus tagjainak nevében Farkas Lajos egyetemi tanár üdvözölte a belépő egyházfeljedelmet huszonöt éves papi jubileuma alkalmából és a státus ajándékaként átnyújtott neki egy díszalbumot. Az üdvözölő beszédre Majláth püspök válaszolt és kijelentette, hogy mint püspök és mint egyén elvből kerüli ugyan az ünneppeltest, de jól esik neki látnia a szeretet megnyilatkozását, amit hálás köszönettel fogad. Ha papságát nyugodt megéleltésben fogja látni, amikor nem a kepenék keserű kenyérét eszik, ha általános lesz a boldogság, akkor ő is fog ünnepelni. De amig egy könnyet lát, addig nem ünneppelíti magát, — Hatalmas tapsvihar fogadta a püspök szavait, aki ezután megnyitotta a gyűlést. Kolozsvár város tanácsa üdvözölő átiratot intézett a közgyűléshez, amelyet Fehér Gerő, a státus előadója olvasott fel. Az elnöki püspök indítványára a közgyűlés táviratban üdvözölte a pápát. Az igazgató tanács jelentésével kapcsolatosan Balázs Árpád az egyházmegyei papság értekezletének megbízásából azt indítványozta a közgyűlésnek, hogy ne engedje a kepevaltság ügyét ellankadni. Ez okból küldjön a közgyűlés feliratot a kultuszminiszterhez és kérje fel a státus a törvényhatóságí bizottsági tagokat, hogy ezt az ügyet hathatósan támogassák a vármegyéknel. Az erdélyi miniszteri kirendeltséget gróf Lázár István vitális kérdésnek mondja. Az indítványt elfogadja. Sándor János volt államtitkár meghajol a papság előtt, mert jogos követelésének teljesítését csodálatos türelemmel várja. Ez az ügy nem a papságé, hanem a székelységé, a székelység ügye pedig az ország ügye. Mailáth Gusztáv püspök az egyházmegyei papságnak juttatott elismerő szavakért köszönetet mond a volt államtitkárnak és egyben megköszöni azt a ténykedést is, hogy a képviselőház pénzügyi bizottságában támogatta a papság ügyét. Ezután a jelentéseket tárgyalta. A státustagok tiszteletere Mailáth püspök dőlben ebédet adott.

Délután folytatták a státusgyűlést. Mailáth püspök ajánlta egyhangu lelkesedéssel világi elnöké báró Jósika Samu főrendihajti elnököt választották. Báró Jósikát Mailáth püspök üdvözölte néhány szóval, mire az új elnök lelkes beszéddel foglalta el elnöki széket.

— **Álláspontom.** — hogy mondta — melyhez feltétlenül ragaszkodom, az, hogy szerzett jogainkból semmit sem fogunk feladni, de újat és módját kell találnunk annak, hogy be tudjunk illeszkedni az országos autonómiaiba. Ha ezekben a kérdésekben támogatást találunk, akkor azt hiszem, hogy feladatunknak eleget tudok tenni.

Mailáth püspök kijelentette, hogy a gyűlés mindent tagja nevében köszönettel mond a nagy áldozatért, melyet az új elnök a megoldandó kérdések érdekében a státusnak hozni kíván.

A tanügyi vagyon kezelési jelentése zavartalan

teljegrálása után kihirdették a választások eredményeit megvalósították az igazgatótanács tagjait és megválasztották az egyes bizottságokat. Tiszteletbeli előadóknak egyhangylag dr. Farkas Lajos egyetemi tanárt, tiszteletbeli titkárnak dr. Menyhárt Gáspár egyetemi tanárt választották, mire Malláth püspök bezárta az ülést.

— **Színház.** Tompa Kálmán az erdélyi II. kerület színházgábjója társulatával a hó 25-ik napján hétfőn kezdi meg előadásainak sorozatát a Rabló lovag című színművel. Már egyszer megemlékezett a Csiki Hirlap arról, hogy Tompa Kálmán újászervezett társulata a múlt évi jóval fölülmúlja, s ez garanciát nyújt a színház látogatói közönségnek arra, hogy kellemes színi évdatot fog végig élvezni. Az első heti műsor a következő: 25. Rabló lovag, 26. Leány vásár, 27. Csítri vígjáték, 28. Bál az Udvarnál, 29. „Válás után,” 30. „Asszonyia.” December 1. d. u. „Két áron” drama, este a „Czigány” népszínmű.

— **A földművelés iskoláigantalanok kjsajátlása.** A m. kir. kereskedelmiügyi miniszter a csikszereadi m. kir. földművelés iskolájára szükséges ingatlanokra nézve a kjsajátlást engedélyezte. A kjsajátlást eljárás elrendelése külön lesz kérelmezve, ami már legközelebb meg fog történni. Az eljárás keresztülvétele véglegesen megoldja a földművelési iskolák közhelyezési ügyét.

— **Elmaradt az ellenőrzési szemle.** A tartalékosoknak minden évben ellenőrzési szemlének kell jelentkezniük a hadkiegészítő parancsnokságoknak. A hadügyminiszter értesítése szerint az idén nem lesz ellenőrzési szemle, valamint elmarad a népfelkeltői ellenőrzési szemléje is.

— **Uj kamattábelés.** Budapestről jelentik: az Osztr. Magyar Bank igazgatósága pénteken tartott ülésében a kamattábel újabb 1/2 százalékka emelte. Ezen emelés után a vidéki pénztárak is kényyszerítve lesznek a kamattábel újra emelésére.

— **Törökországi kolera.** A mint a napi lapokból értesülünk, az ázsiai kolera, melyet az anatóliai csapatok hurcoltak be Európába, horasztóan pusztít a török hadseregben, s már a bolgár hadsereg is ártáharapított. Hatóságaink tavalyelőlt, — amikor izoláltan lépett fel az ázsiai kolera — a legszigorúbb rendelkezéseket léptették életbe annak elfojtasára, s most amikor a dühöngő járvány mindinkább közeledik felénk, hatóságaink semmi övintezkedéseket nem tesznek. Szinte érthetetlen a hatóságok nemtörőmögése.

— **A Ne temeré-t felüggesztették.** A római pápa Magyarország több évi kérese és követelése után végre felüggesztette a Ne temere című pápai brévet Magyarországra nézve. Ez a bulla Magyarországon törvényellenes volt, a vegyeshazasságokat kiizta ki s így rengeteg család életét tette volna boldogtalaná, amellyel, hogy a lelkiismereti szabadság elvét a legmelegebben sértette.

— **A köziárság és királyhűség** fontos alkotmányjogi kérdése lelett döntött minap a szegedi ügyvédi kamara. A királyi ügyesség ugyanis a kamara előtt a köziársági államforma hirdetéséről kért felügyeleti eljárást dr. Nagy György ügyvéd, a Magyar Köziárság" szerkesztője és rendhittetlen harcosa ellen. A kamara ebben az érdekes ügyben egyhangylag dr. Nagy György jogi álláspontjára helyezkedett és kimondotta, hogy a köziárságis eszme hirdetését öszegyeztelhető a királyi iránti hűség esküjével. A választmány tagjai sorra bizonyították, hogy felügyeleti eljárásnak helye nincs, — nemcsak az elvi okoknál fogva, hanem azért is, mert hiszen dr. Nagy Györgyöt a független bíróság is följmentette a vád alól. Ez a határozat mindenesetre precedens szolgál a jövőre is, mert megakadályozza azt, hogy ügyvédek politikai nézetek miatt, illőzész érhessen.

— **Gazdasági egyesületek tevékenysége a fölbtermelés érdekében.** Földművelésügyi miniszterünk jelszava, a mely szerint mindenkinek többtermelésre kell törekednie, ugy látszik nem csak jelszó marad, mert minden téren azt látjuk, hogy gazdasági közönségünk csakugyan komolyan törekszik a többtermelésre. Így gazdasági egyesületeink körében élénk mozgalmat indult meg mindenféle a többtermelés érdekében. Az egyik tényezőszerűség az osztatlan, különbözően megismeretelt és terjesztése érdekében működők több gazdasági egyesület. Így a Temes megyei és a Torontál megyei egyesületek nagyobb mennyiségű ingyen mütrágyát osztottak ki kísérletezésre kiskiszedők között; ezenkívül pedig a Torontál és Szatmármegyei gazdasági egyesületek öszes közsegéibe szakelőadókat küldenek ki a tél folyamán, a kik a népnök megmagyarázzák a mütrágyák lényegét, hasznát s hasznát arra, miként kell a mütrágyafeléseket alkalmazni, s minő haszon

várható alkalmaszúból. Örömmel látjuk a gazdasági egyesületeknek és irányú működését és meg vagyunk győződve, hogy e működésükkel a több termelés érdekében igen jelentékeny szolgálataot tesznek.

— **Három millió korona vidéki kórházakra.** Az 1913. évi költségvetési indoklásában a belügyminiszter felhatalmazást kér a törvényhozásiólt, hogy az országos betegápolási pótlódó eddigi 5 százaléka helyett eszentul 10 százalékban állapítassza meg a pótlódó tételét. A belügyminiszterium az adónak 6-8 százalékos felemelését azzal indokolja, hogy a betegápolási-alap kiadása 1913-ban meghaladják a 21 millió koronát, ellenben a pótlódó csak 10 millió koronát jövedelmez. Minthogy pedig a gyermekvédelmi kiadások emelkedése és a halaszthatatlan körházi építkezések igen nagy mértékben veszik igénybe az állam erejét, ennek folytán mellozhatatlannak tartja a kormány az adókulcsnak a kétszeresére való felemelését. Az ekként felemelt adó jövedelméből a kormány éventén négy millió koronát önjait kórházak építésére fordítani és pedig ebből három millió koronát a vidéken. A betegápolási addó kétszeresére való felemelése bizonyára igen kellemelen meglepetés lesz az adófizetőkre nézve.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

M. J. urnak Nagykaszon. Lapunk legutóbbi számának tircacikke arra indította őnt, hogy hozzánk levelet intőzhen, melyben legelőbb is elismeri, hogy a cikkirő szándéka általában nem rossz, de kilogást emel a cikk ellen két címen. Először azért, mert célzást lát benne a pápi múltiségre, másodsor azért, mert a tesi emancipációját hirdeti; miért is lapunk ellen széleskörű akció megindítását helyezi kiállításba, ha még egy ilyen eset előfordul.

É szerint tehát nem mellozhatiki megrtűni, hogy lapunk egyik, vagy másik cikkirőja a pápi múltiségre kéredésit még csak érintse is. Holott való idó, — nem is olyan régen, a múlt század 60-as éveiben. — mikor laikusok és egyházi jeles férfiak sűrűn cikkiztek pro et contra arról a kérdésről: Hogy a fiatal generáció milyen irányban foglalt állást, azt mondani is felesleges. Onkémentlenül jó tehát ajnkra a kérdés: Welche Wendung?

Ami a másik kilogást illeti, hogy t. i. a cikk a testi emancipációját hirdeti, erre nézve tévedni mellozást, mert cikkirő szándéka nemcsak, hogy nem rossz, hanem az érkeki dolgok után való törtélelt és azt a hazug erkölcsöt östörözta. Mely szerelmi vonzatmal színtel, hogy a házasság szentségének révén anyagi javak bírásához jusson.

Aki maga is elismeri, hogy a cikkirő szándéka általában nem rossz, hircván hangzik annak a szájból lapunk ellen a széleskörű akcióval való nyelgetés. De emellett hidegen hagy minket, kik ingyen anyagi haszonra való törekvés nélkül láradozunk lapunk programjában kiizott cél érdekében. De mhnél kevésse féltünk az anyagi kártól, annál hatékonyabban kívánjuk megóvni a szerkesztés szabadságát minden befolyástól.

KÖZGAZDASÁGI ROVAT.

Az ignorált magyar piac.

Tőlünk közvetlenül délre háborus országok a háború szükségleti cikkikeinek óriási keresletet biztosítottak. A magyar piac geográfiailag praedestinálva volt arra, hogy e beszerzésnek elsősorban jöjjön tekintetbe, a mennyiben a főcikkre: lórá és liztre vonatkozólag export ország vagyunk. A legsemmegsebb logikus gondolkozás tehát az diktálna, hogy a háború kedvező gazdasági assituációt biztosít nekünk. Főlötséges ismételtnök, hogy ennek éf ellenkezője történt, amennyiben ez a háború a mi piacunkon krisztis idézett elő. Most csupán azokat az okokat és okozókat keressük, a melyek és akik ezt a kialakult állapotok előidézték.

A balkán szövetség állandóan apellált monarchiánk jóindulatára. Ha a naiv hallgató azt kérdezné hogy miért számítottak erre a jóindulatra, amelyet hallgatólagosan félre is kellett tételöznök, amidőn a háború megindult, akkor dörgedelmes és átjatos szavakban kapja meg a választ, nevezetesen sokat emlegetik az affinitív országoknak kölcsönös megréséből kiinduló harmónikus együttműködést, mely a történelmi múltunk is célzata volt. Szögezzük le, hogy a balkáni országok diplomáciaja az ilyen és hasonló líravál terített kijelentésekkel mindössze annyit mondanak: nincsen semmi okunk arra, hogy a ti szimpátiátokra hivatkoztatnánk, de szép mondatokat komponálni tudunk.

Mert mi az a közös tendencia, a mely bennünk, a balkán érdekekhez kapcsolva, és mi az a történelmi múlt, amelynek hasonló célzatra hivatkozás történik?

Hogy mennyire él a közös tendencia, az azzal bizonyította be a balkán szövetség, hogy piacunkat egyszerűen negligálta. Mindössze 300 lőrl tudunk beszámolni, amelyet Szerbia vásárolt tőlünk, holott gabonapiacunk hullámzása teljesen indifitikus volt. Európa többi piacával, kvalitásában pedig az említett export-árak semmiben sem maradnak el a francia piac mögött, amely a háború szükségletét lebo nyoltja. Ez a krívó lény azt jelenti, hogy affinitív helyzetünk előnyököt egyáltalában nem biztosít, de karoktat igen, amint azt a papiriap veszedelme mutatja, s a mely veszedelmünk egyetlen oka tpen az az affinitív helyzet volt, amelyben a balkán államokkal állunk.

Meghészérendőnek maradna a diplomáciai nagyhangú kijelentéseire a sokat emlegetett történelmi múlt. Neveltséges volna ööü csetendővel ezelőtti viszonyokra hivatkoznunk, amikor a modern gazdasági

életnek s ezzel együtt modern gazdasági érdekeknek a leghalványabb csíráját sem tudjuk felletni. Történetik azonban hivatkozás és történelmi multal illetőleg arra, hogy a szláv törekvések, amelyek ipso facóelvéadászatnak beunntek eztekölt az államokólt, mióta modern gazdasági törekvések léteznek, célre állították országok közt felmerülhetett; a pánszláv mozgalmak elzárta annak lehetősége, hogy mi dél felé keressük gazdasági jövök kedvező komponensét, mint ahogy lény is, hogy több liszet viszlünk Amerikába, mint a Balkánra. Piacunk legujabb negligálása melyet ebben a háboruban tagasztalunk, a legszib kísérő zene a külföldi diplomácia nagyhangú kijelentésére.

Nyílt titok, hogy a monarchia érdekei konfliktust fognak előidézni akkor, ha a balkáni államok Európa és Ázsia hídját, a szandzsakot saját kereskedelmi útjainak biztosítják, mert akkor az a „szimpátia” amelyet eddig módunkba állt tapasztalni, elvész előlünk a török piacot, amely ok pedig egygyel bővüti azon tények számát, amelyet napnál vilagosabban mutatják, hogy micsoda óriási érdekkülönbségek valósztanak el a Balkántól.

Amikor tehát a nagyhangú hivatkozásokat halljuk, nem gondolunk egybire, minthogy diplomáciai módokat soha nem voltak a szavaknak és lírai érzelmeknek a resultánsai, legkevésbé pedig akkor, a mikor ezek az érzelmei is pusztán szavakban léteznek. Sinylünk és szegényedünk a Balkán-szimpatia élteő melege alatt és mondva mondjuk:

„Ments meg Urunk a jóbáráinktól, az ellenségekkel el tudunk bálni magunk is!”

A balkáni államok eljárása megadta a sokat harsogtatott szimpátiának a kegyelem dőfészit. Különösen krívóvá színezi ezt a lényegre, az a tény, hogy itt a kereskedő, a vásárló fél maga az egyes balkáni állam volt, tehát a hivatalos kereskedelmi intenciókat állott módunkban megfigyelnünk, hogy aztán ha a mi szavunkra kerül a sor, hasonló jóval viszonzóhatassuk.

911—1912. vögrh. szám.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági vögrhajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a Csikszereadi kir. járásbírósnak 1912. évi V. 1070 számú végzése követeztében Dr. Altschl Jakab ügyvéd által képviselt Baumann L. cég javára 183 K 63 f. és 197 korona 75 lírá, jár. erejéig 1912. évi szjt h 26-án fogantositott kielégítési vögrhajtás útján le- és felillfogaltat és 2220 koronára becslött követező ingóságok, u. m. d'ványok és kredencok nyilvános árverésen eladnának.

Mely árverésnek a csikszereadi kir. járásbírósnak fenti számú végzése folytán ténki tökeköveteleés jár. erejéig vögrhajtást szzenedő illetelhegyégekben Csikszereadában leendő megtartására 1912. évi december hó 3-ik napjának délutáni 4 órája határidőlt kiüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet igényrök, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felillfogaltatnak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltekik.

Kelt Csikszereadán, 1912. évi november hó 16.

Keresztes Gyula,

kir. bír. vögrhajtó.

952—1912. vögrh. szám.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági vögrhajtó ezennel közhírre teszi, hogy a csikszereadi kir. járásbírósnak 1912. évi V. 991 számú végzése folytán Dr. Sándor Gábor ügyvéd által képviselt Krausz Mihály szentdomokosi vögrhajtató részére zárgondnoki kezeles alatt lévo függő terméres felek meghalgatása után a csikszereadi kir. járásbírósnak 1912. évi V. 991. számú végzésével a további eljárás elrendelöten, annak az alap- és felillfogaltatók követeleés erejéig is a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Csikszentdomokos közegegházán leendő megtartása határidőlt 1912. november hó 27-ik napján délelölti 12 órája kiüzetik, a mikor a bírólóg feloglalt ingók és pedig zárgondnoki kezeles alatt lévo 9 törvényterti szena a legelőbbet igényrök, készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

Felhivattak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a vögrhajtató követeleését megelőző kielégítés jogot tartanak, amennyiben rázúkkre a foglalás korábban eszközöltöten volna és ez a vögrhajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy előbbesgre jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulir kiküldöttel írásban beadták, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulaszták, mert különben csak a vételár fölölegőro fognak utaltatni.

Kelt Csikszereadán, 1912. évi november 8-ik napján.

Molnár Sándor,

kir. bír. vögrhajtó.

812—1912. vögrh. szám.

Árverési hirdetemény.

Alulírott kiküldött bírósági vögrhajtó ezennel közhírre teszi, hogy a csikszereadi kir. járásbírósnak 1912. évi V. 779 számú végzése folytán Dr. Kemény Adolf losonci ügyvéd által képviselt Ellö losonci likör-gyár vögrhajtató részére 40kor. 27 lírá követeleés jár. erejéig elrendelt kielégítési vögrhajtást folytán alpnrostól feloglalt és 2100 koronára becslött ingóságokra a csikszereadi kir. járásbírósnak 1912. V. 779 számú végzésével a további eljárás elrendelöten, annak az alap- és felillfogaltatók követeleés erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, a vögrhajtást szzenedő lakásán Csiksdánfájan leendő

megtartására határidőül 1912. évi november hó 28-ik napján délelőtt 11 órája kitűzték, a mikor a bíróság lefoglalt ingók és pedig butorok és marhaállomány a legelőbbit ígérőnek kézzépenzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívatnak mindazok, kik az előtérvezendő ingóságok vételéről a végrehajtó követelést megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korában eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig ahányt kiadottól írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Csikszereclében, 1912. évi nov. hó 7-ik napján.
Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

901—1912. végreh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszereclai kir. járásbíróságnak 1912. évi V. 438. számú végzése következtében Dr. Pál Gábor ügyvéd által képviselt Agrár Takarékpénztár részv. társaság javára 1400 korona s jár. erejéig 1912. évi március hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felilfoglalt és 3980 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: házbutorok stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csikszereclai kir. járásbíróság fenti számú végzése folytán bíróság már megállapított költségei erejéig, végrehajtást szenvedő lakásukon Csikszereclai leendőmegtartására 1912. évi december hó 3-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly meg-

jegyzéssel hivatnak meg, hogy az örített ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében kézzépenzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le- és felilfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, azon árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében azok javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszereclében, 1912. évi november hó 16-ik napján.

Keresztes Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

Két darab tekeasztal

teljes felszereléssel egyenként is, minden áron eladó.
Hol megmondja a **kládóhivatal**.

Pályázati hirdetés.

A nagykászoni római katolikus hitközségben egy segédkantór és tanítói állásra 1912. évi december hó 15-ig pályázatot hirdetünk.
Fizetés: 100 korona havi előleges részletekben. lakás, kert, korpóllék.

Kötelesség: jegyzőkönyvb. Felszerelt kéresek „Plebánia, Nagykászon (Csikmegye)“ küldendők.

Egyháztanács.

Eladó ház és butor.

A Hargita-utca 13 szám alatti 3 szoba, 2 konyha, 1 étéskamara és pincéből álló kőház a hozzátartozó 2 udvar, melléképületekkel valamint gyümölcsös és veteményes kert szabad kézből, ugyanott házbutor és egy jó karban lévő zongora

alkülözökös miatt sürgősen eladó.

VARÁZSFUVOLA.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „varázsfuvola“ rendkívül kellemes, 20 acél trombita hanggal és 4 eros bőgővel van ellátva. Díszes kivitelben, kottafüzettel, dalokkal, kottával, ajándékkal együtt csak 4 korona.

Csakis Wagner a „Hangszer-Király“ ország-szerte elismert legolcsóbb hangszerezőházában kapható, Budapest, József-körút 15. (Gyorsjavító műhely). Kérjen fenyekepes hangszerajegyzéket.

Üzleti jelentés!

Van szerencsém a nagyérdemű vidéki és helybeli vásárló közönségnek szives tudomására hozni, hogy a Karácsonyi szezonra megérkeztek üzletembe a legjobb minőségű csukorkák déli gyümölcsök, spanyol szőlő, tea, tészták nagy választékban karácsonyi és újvívi anjándéktárgyak nagyválasztékban kül- és belföldi teaj-rumok, teák és finom borok kaphatók.

A nagyérdemű közönség számos látogatását kéri

POTOTZKY ANDOR,
fűszer- és csmegekereskedő Csikszereclán.

Üzlet átvétel!

Tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy Szvoboda Józseftől (Szuftán-féle sarok-üzlet)

Női- és Férfi Divatáru-üzletet átvettem.

Raktáron tartok férf-, női divatcikkkel, cipőket, függönyöket, a női és férfi-divat összes cikkeit a leg egyszerűbből a legkényesebb igényeknek megfelelően. Az olcsó árakról és pontos kiszolgálásról meggyőződhet a n. é. közönség, ha vételköteteltség nélkül is megtekinti.

Tisztelettel:
JAKAB GYULA.

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak, es. és kir. udvari szállító, Neunkirchen, Alsóausztria, feltalálója a

WILHELM-féle TEÁNAK.

Hogy én a nyilvánosság elé lépek, teszem ezt azért, mert kötelességemnek tartom Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak Neunkirchenben, halás készítmemet nyilvánítani azon szolgálatért, mellyel a Wilhelm-féle tea az én fájdalmas reumatikus szenvedéseimet

megszüntette és ezért azoknak, kik ezen retentenes betegségbe osten, ajánlom a tea használatát. 4 heti használat után nemcsak teljesen megszűnt a fájdalom, hanem dacára annak, hogy már 6 hét óta nem a teát, az egész testalkatrésem megjavult. En megvagyok győződve hogy mindenki, aki hasonló betegségben szenved, ezen tea használatát által a feltaláló, Wilhelm Ferenc urat, úgy mint én, áldani fogja.
Kiváló tisztelettel

Butschin-Sreifeld grófno főhadnagy-neje.

Ára csomagonként 2 K, 6 csomag 10 K.
Hol gyógyszerháza a drogeriában nincs, direkt kúldés!

Madártani állomás Zsögöd

Elvállalja magyarhoni madár és tojásgyűjtemények, vagy egyes darabok meghatározását, madarakszakaszterű, természetű kitömését. Megnyit: 1912. évi október hó 1-én.

Szemere László

zsögödi Madártani Állomás tulajd.

Meghívok,

névjegyek legolcsóbban és legizlésebben csak a lapunk kiadóhivatalában készülnek.

GÉPOLAJ!

Értesítés! Legközelebb üzembe jön Amerikai rendszerű gépolajgyáram.

E nembn s ily módon legelső az egész ország területén. Mindenfajta gép- és henger-olaj minden minőségben.

BENZIN fogyasztók

figyelmet ezulon vagyok báton jjonnan ényelt s a modern technika legújabb vívmányainak megteleően felszerelt benzínrekifikáció-ra készűek segítségével legelső minőségű linomittal és kétszer tisztított, motorbenzinnel, automobillbenzinnel, főtűstűbenzinnel több minőségben, teljesen szagtalanul, gyótyári célokra is, továbbá gazolint (világítási célokra), hidrópi (gázfejlesztésre), extraktós benzinnel és terpentinpótlókat gyártanak, mely elsősorú termékeimet mérsékelt áron, pontos és gyors kiszolgálás mellett ajánlom tisztelt vevőimnek. — Legfinomabb király- és szalonpetrolium I Mindennemű ásványolajtermékek; motorhájtó olajak, mozdonyfűtő- és gépkocs-olajak I! — Tűszó olajak I!

BARUCH JEREMIAS

kőolajfinomítógyára Maros-Vásárhely.

Női Divatkalap

LEGSZEBB LEGOLCSÓB MATHÉ JÓZSEF kereskedésébe Csikszereclán.

Hol az átalakítási munkálatok a legelső párizs—bécsi módok után készülnek 24 óra alatt. Ugyazintén gyászkalapok is. — Nemtetsző áru kicseréltek. — Üzlet: Régi Kóhid, Grünwald-féle üzlethelyiség.

Kawa-Santal-Kapszulák kitűnő szer húgycsőfolyás, kankó, horelob, hólyaghurut és idült felhőfolyás ellen. Meglepoően gyors hatás. 1 dohoz ára 3 korona.

Dr. Bojta-Injekció ezzel egyidejűleg használva. — Orvosilag ajánlva. 1 üveg 1-60 ehhoz egy fecskendező férfiáknak, vagy nőknak 1 korona 50 fill. — Eredményért kezesség.

Universal-Fluid felülmulhatatlan határu testszaggyátásoknál, romma-, sauz-, fej-, fogfájásnál és bőrvizketegységnél. 1 próba üvege 40 fl, 1 nagy üveg 1 K 50 fl.

Skribanek K. M. gyógyszerháza a Kereszthez Temesvár, Erzsébetváros, XIV. Hunyadi-ut 30. Vízont-elárúsítók jól ízteve.

Olesó butor bevásárlási forrás Rákoci-utca 36 sz. Hajnó József-féle ház Csikszereclán, a hol finom fabutortól vásárolni festett butorig valamint vasbutor a legolcsóbb árban kapható.

POTOTZKY PÁL

Saját ház, Főter.

női-, férfi- és gyermekdivat üzlete Csikszeredán.

Telefonszám: 31.

Nagy választékban kaphatók női, férfi és gyerekdivat cikkek
Kész ruhák, cipők, női felölték állandó raktára. Varrógépekben, gyerekjáték-, kézi bőrönd- és utazókosarakban elsőrendű üzlet.

Legmegbízhatóbb bevásárlási hely!

Legmegbízhatóbb bevásárlási hely!

A nagyérdemű hölgyközönség becses figyelmébe!

Bécsi és budapesti körutamból hazatérve, szíves tudomására hozom a n. é. hölgyközönségnek, hogy Csikszeredában a Rákóczi-utcában levő dohánytözsde mellett, a mai kornak megfelelő és a legkényesebb igényeket is kielégítő

Női kalap divattermet és modellek szerint fűzőkészítő műhelyt

nyitottam. Raktáron tartok párisi és bécsi modell-kalapokat, ugyszintén minden e szakmába vágó divatcikket. Elvállalom mindennemű kalapoknak izlőses díszítését és átalakítását. Gyászkalapokat raktáron tartok. Mérték szerint készítek megfelelő módon: fűzőt, haskötőt, hátegyenesítőt és mell-tartókat; minden e szakmába vágó cikkek javítását és takarítását pontosan és jutányos árban eszközölöm. A t. hölgyközönség jóakaratu támogatását kérve és biztosítva a pontos kiszolgálásról, vagyok tisztelettel!

Ligeti Samuné női kalap divatterme
CSIKSZEREDÁBAN.

Nuridsány Márton

női és férfi divatüzlete új helyiségében
Csikszeredán (a régiivel szemben)

A legnagyobb választékban kaphatók az összes
női és férfi divatárak a legolcsóbb árban. —

Elismert, szolid bevásárlási hely,

Kéretik a címre ügyni!

POHARAS Legjobb sör

SÖR

a „Pilseni Ősforrás“

Csikvármegye területén
egyedüli clarusító hely Csik-
szeredában:

özv. Nagy Istvánné Zöldfa-vendéglője

hol mindennap frissen csapolva poharankint
kapható.

GÉPÜZEMŰ

asztalos vállalat

Csikszereda Vörösmarty-
utca 21. szám.

Készít asztalos mun-
kakat minden kivételben.
Elvállalja faanyag kidol-
gozását asztalos mester
uraknak szakszerű gépei
által mérsékelt munka-
díj ellenében

HIRDETÉSEKET

olcsó ár mellett felvesz a kiadóhivat.

Mátrai Ignác

órák-, ékszerész- és gramofon-üzlete Csikszeredán.

Ajánlja dusan berendezett és legújabb szerkezettű

Inga-Zenit-, arany-, ezüst- és
Omega zsebórákat.

Állandó nagy raktárvalódi drágakövy ékszerekben.

A legújabb és legteljesebb, tiszta

Gramofonok- és lemezekből

szintén nagy raktárt tart, és gyári áron lesznok árusítva.

Látszerézi cikkek nagy választékban.

Olcsó árak! — Pontos kiszolgálás!

Filó Károly nagy temetkezési intézete, Csikszeredán, saját ház.

Nagy választék mindenféle temetkezési cikkekben, u. m.: érc- és fakoporsók a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kiállításban, szemfődelek könyök- és fejpárnák, harisnyák, gyászfátyolok, gyertyák és szalagok, gyászjelentések stb. stb.

Koszoruk és koszoru szalagok óriási választékban. Üvegfedelű érckoporsók kizárólagos raktára. Díszes gyászkocsik.

Temetkezéseket elvállal pontos kiszolgálás és szolid árszámítás mellett.

ÉRTESETES.

Tudomására hozom a nagyérdemű helybeli és
vidéki közönségnek, hogy raktárt tartok mindennemű

cserépkályhákából.

Elvállalom mindennemű cserépkályha és takaréktűz-
helyek felállítását, átalakítását és takarítását, továbbá
fűrdőkádák és faburkók kirkását
fűjenc porcellánból és minden e szakmába vágó dol-
gokat pontosan és lelkiismeretesen eszközölök. Vidékre
is kelő felvilágosítást nyújtok. Ertekezni lehet MICHNA
REZSŐ és VEJE cégnél Csikszeredában.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve,
maradok tisztelettel!

LUKÁCS FERENC cserépkályhás.

CSEH ISTVÁN

mészáros és hentes CSIKSZEREDA.

Naponta frissen vágott marha, borju és sertés hus, saját
készítményű felvágottak, sonka, kolbász és tormás virstli.

Szalonna és zsír nagyban és kicsinyben.

Pontos kiszolgálás.

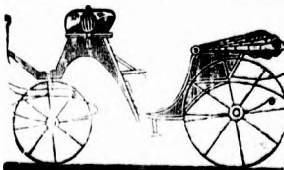
„Styria-Universal“

Kötőgépek

megmunkálnak fi-
nom és vastag-
szálú pamutot
ugyanazon gépen.
Árjegyzék ingyen.

Részlet fizetésre is.
Képviselek kerrtetnek.
STYRIA-kötőgépgyár, Graz, Ill.

SZABÓ FERENC

kocsigyártó, nyerges, kúrpiros és
széjgyártó üzlete

Csikszereda, Mikó-utca 16 sz.
(Saját ház.)

Kocsigyártó, nyerges, fényezési munkák, ugyszintén kúrpiros, butorbehuzás
és díszítési munkák, matrácok és paplanok: kész kocsik, szekerek, szánok
99 mindenféle töltött és töltetlen butorok, a lehető legjutányosabb árkért;
esetleg részletfizetés mellett is kaphatók. Saját készítményű ágyfotelek,
rugganyos matrácok, elegáns falakkal, valamint kocsik ütekek stb. állandó
raktáron. Egyedüli bizományi raktár a Lukrécia hámfontó- és ingregáló
záradekek feketé és natúr színben.

Kellemes üdítő ital

a Hosszuasszói Erzsébet SAVANYUVIZ

1 literes palackban 10 fillér. Megrendelhető:

A Hosszuasszói forrás

kezelőszégnél Csikszeredán.